



**BØRNE- OG  
UNDERVISNINGS-  
MINISTERIET**

Børne- og Undervisningsudvalget  
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21  
1220 København K  
Tlf. nr.: 32 92 50 00  
E-mail: [uvm@uvm.dk](mailto:uvm@uvm.dk)  
[www.uvm.dk](http://www.uvm.dk)  
CVR nr.: 20453044

Svar på spørgsmål 524 (Alm. del):

I brev af 1. oktober 2020 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

26. oktober 2020  
Sags nr.:20/19141

Spørgsmål 524:

”Vil ministeren oplyse, om hun er bekendt med, hvordan Sverige og Norge fordeler elever på de gymnasiale uddannelser m.v., og vil ministeren i fald redegøre for, hvordan disse systemer fungerer?”

Svar:

Ekspertgruppen vedrørende fordeling af elever på de gymnasiale uddannelser fremlagde i februar 2020 rapporten: Anbefalinger vedrørende fremtidig fordeling af elever på de gymnasiale uddannelser, som bl.a. indeholder en kort redegørelse af, hvordan Sverige og Norge fordeler elever på de gymnasiale uddannelser. Rapporten giver følgende indsigt i de to landes fordelingsregler og kapacitetsstyring, som er citeret direkte fra rapporten:

## ”7.1. Norge

### **fordelingsregler og kapacitetsstyring**

Elever, som har fuldført grundskolen eller tilsvarende uddannelse, har efter ansøgning ret til tre års gymnasieuddannelse med optagelse på ét af tre alternative uddannelsesprogrammer af i alt tre års varighed. De norske amtskommuner (fylkeskommuner) bestemmer, hvordan gymnasiernes optag dimensioneres.

Optagelseskompetencen ligger hos hjemkommunen, der først skal optage studerende med en særlig fortrinsret, hvilket omfatter ansøgere med særlige behov og med ret til specialundervisning. Ved pladmangel skal ansøgerne derefter fordeles efter pointsum baseret på karakterer, hvor ansøgere med den højeste pointsum optages først. Hvis flere ansøgere står lige, afgøres rækkefølgen af lodtrækning.

Hovedreglen for pointberegningen er, at alle standpunktskarakterer (på en skala fra 1 til 6, hvor 6 er den bedste karakter) og eksamenskarakterer skal lægges til grund. Ved omregning til point i fagene anvendes følgende fremgangsmåde: Hver af talkaraktererne fra grundskolen får en tilsvarende pointværdi og skal tælle med sine respektive talværdier. Det samlede pointtal for karakterne bliver et udregnet gennemsnit (med to decimaler) ganget med 10. Der findes enkelte særregler, bl.a. om karakterer, som kan undtages fra gennemsnitsberegningen.

Det norske undervisningsministerium har endvidere oplyst, at der på bestemte skoler er en høj koncentration af elever med udenlandsk herkomst, hvilket især gælder for større byer, hvor der også er boligsegregering. Det oplyses derudover, at det karakterbaserede optag også bidrager til en skæv fordeling i forhold til herkomst, fx i Oslo.

## 7.2. Sverige

### **Fordelingsregler og kapacitetsstyring**

Eleverne i Sverige kan søge om optagelse på det gymnasium, de ønsker, men de er ikke garanteret en plads. Optagelseskompetencen ligger hos hjemkommunen, og de ansøgere, der har bopæl i kommunen eller inden for uddannelsesområdet, optages først. Der er ingen central styring af gymnasiernes optagekapacitet.

Er et gymnasium overansøgt, fordeles ansøgerne efter karakterer. Ansørgernes fortrinsret bestemmes af en meritværdi. Meritværdien består af summen af elevens 16 bedste afsluttende karakterer. Det er særligt i forbindelse med optagelse til de meget attraktive gymnasier i Stockholm, Göteborg og Malmø, at karakterer spiller en rolle. Der anvendes ingen kvoter eller kriterier til at fordele elever med udenlandsk herkomst.

Det svenske undervisningsministerium har oplyst, at problemerne med skolesegregering også forekommer i Sverige, og at fænomenet hænger tæt sammen med boligsegregering. De oplyser endvidere, at det frie skolevalg i visse tilfælde har den konsekvens, at fagligt stærke elever flytter fra gymnasier i områder med høj koncentration af elever med udenlandsk herkomst, hvilket skaber en skæv niveaufordeling.”

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil